

Образна гравітація в текстовій модифікації ейджизму: лінгвокогнітивний аспект (на матеріалі вірша Мей Сартон «Old Lovers at the Ballet»)

І. А. Редька, А. В. Гайдаш

Київський університет імені Бориса Грінченка
Corresponding author. E-mail: i.redka@kubg.edu.ua a.haidash@kubg.edu.ua

Paper received 22.05.17; Accepted for publication 30.05.17.

Анотація. Статтю присвячено вивченню текстових прийомів і лінгвокогнітивних механізмів реструктурування ейджизму в поетичному тексті. З'ясовано, що у вірші такий стереотипний конструкт модифікується завдяки комплексу ментальних операцій (антигравітаційних метафор та концептуального бленду), і текстового прийому образної гравітації, які на вербальному рівні маркуються різнорідними стилістичними засобами.

Ключові слова: ейджизм, образна гравітація, антигравітаційна метафора, концептуальний бленд, стилістичний засіб.

Вступ. Короткий огляд публікацій за темою. Збільшення середньої тривалості життя людини в ХХІ столітті формує потребу в осмисленні змісту пізньої зрілості в сучасному світі. Однією з академічних дисциплін, яка вивчає процеси старіння та художні репрезентації літніх персонажів у красному письменстві, є літературна геронтологія. Представники цієї галузі активно вивчають прозові твори, про що свідчать наступні монографії: В. Waxman "From the Hearth to the Open Road: a Feminist Study of Aging in Contemporary Literature" (1990), К. Woodward "Aging and its Discontents: Freud and Other Fictions" (1991), М. Herpworth "Stories of Ageing" (2000), J. King "Discourses of Ageing in Fiction and Feminism: the Invisible Woman" (2013), тоді як дослідження поезії, дотичної до дискурсу старіння, тільки починають набирати обертів у формі таких академічних розвідок, як М. Aldrich "Lethal Brevity: Louise Bogan's Lyric Career" (1993), С. Н. Smith "Old-Age Freedom in Josephine Miles's Late Poems, 1974-79" (1993), S. Henneberg "Of Creative Crones and Poetry: Developing Age Studies Through Literature" (2006), G. Schultz "Through the Looking Glass: Reflections of Ageing Women in the Poetry of Nineteenth-Century France" (2008).

З огляду на те, що різноаспектна проблематика геронтогенезу (сучасна модель старіння, що постулює стадіальний характер вікових змін [4, с. 41]) невпинно знаходить вияв у художній практиці майстрів поетичного слова впродовж віків у межах різних літературних напрямів (див., напр., твори Вільяма Шекспіра, Джонатана Свіфта, Едгара По, Сільвії Плат, Майї Анжелу, Деніс Левертос та ін.), але на цей час є мізерно висвітленою у наукових працях, то одній із поетичних візій старіння, а саме процедурам модифікації ейджизму у віршованому тексті й присвячується дане дослідження.

Під «ейджизмом» (англ. ageism, термін, розроблений американським геронтологом Р. Батлером у 1969 р.) розуміємо сукупність різноманітних стереотипів, забобів та форм дискримінації стосовно осіб старших вікових груп [4, с. 80]. В мові їх поширеність відзначена ідіоматичними виразами, на кшталт *over the hill* (повертати з ярмарку – зневажливий вислів для старішання), *old geezer/crone* (старий хрич/стара карга), *ripe old age* (глибока старість), *of a certain age* (евфемізм на приховання похилого віку), *you cannot teach old dogs new tricks* (старого вчити – що мертвого лічити). Перелічені вище фразеологізми висвітлюють загальну ейджистську рису – занепад, падіння рівня життя, обвал, крах, залежність – як найбільш розповсюджений негативний тип геронтогенезу [6, с. 44]. Гіпотезуємо, що в літературній геронтології ейджистським висловлюван-

ням є різновид стереотипного образного конструкту, що формується у менталітеті соціуму під впливом оціночних суджень (як правило, негативних по відношенню до пізньої зрілості: молодість – добре; старість – погано).

В поезії, яка відзначена «стійким імунітетом» проти таких хвороб колективного мислення, як соціальні стереотипи («only poetry is immune to the age old ageism» Mátéuš Izydor [8]), такі стійкі образи знешкоджуються. Зокрема очевидним є факт, що в творах американської авторки Мей Сартон ейджизми модифікується, набуваючи рис ідіотипів (термін Белехової Л.І. на позначення пізнавально-творчих структур, що лежать в основі нових образних понять [2, с. 57]).

Мета. Все вище сказане дозволило сформулювати мету статті, яка полягає в з'ясуванні низки текстових прийомів, а також особливостей лінгвокогнітивних механізмів ремоделювання ейджизму в межах віршованого тексту «Old Lovers at the Ballet» [12] за авторством Мей Сартон (збірка «Halfway to Silence», 1980 р.). **Об'єктом** дослідження постає ейджистська образність поетичного тексту, а **предметом** – система текстових прийомів реструктурування ейджистського конструкту. Серед поставлених **завдань** статті є 1) уточнення визначення *ейджистського конструкту*; 2) виокремлення лінгвокогнітивних механізмів формування ейджистських конструктів; 3) обґрунтування текстового прийому *образної гравітації*; 4) встановлення специфіки *антигравітаційних метафор* у формуванні комплексного ідіотипного образу літньої людини.

Матеріали та методи. Для вирішення поставлених завдань у статті залучено низку **методів** дослідження, серед яких методика аналізу концептуальних метафор (Lakoff G., Johnson M.; Tsur R.; Белехова Л.І.), методика аналізу концептуального бленду (Fauconnier G.), процедури інтерпретації художнього тексту (Воробйова О.П., Карасьов Л.В., Кухаренко В.А.), комплекс міждисциплінарних методів з арсеналу літературної геронтології (М. Herpworth; J. King; В. F. Waxman; К. Woodward).

Мей Сартон (1912–1995, справжнє ім'я Елеанор Марі Сартон), знана в літературних колах як мемуаристка, романістка та поетеса, досліджувала тему пізньої зрілості в різних жанрових формах. Найбільш популярними в контексті літературної геронтології є її романи «Mrs. Stevens Hears the Mermaids Singing» (1965), «As We Are Now» (1973), «A Reckoning» (1978), «The Education of Harriet Hatfield» [10, 11, 15, 16]. В одному з інтерв'ю, порівнюючи себе із будівничою мостів, пое-

теса вбачає свою місію у зменшенні руйнівної полярності таких бінарних опозицій, як чоловік :: жінка, гетеросексуал :: гомосексуал, молодість :: старість тощо. До того ж Сартон зазначає, що на відміну від романного жанру, який демонструє поступальний розвиток і зміну художньої реальності, поезія є митно несамовитою зміни векторів світобачення автора [13], що певною мірою пояснює неочікувану модифікацію стереотипних конструктів у віршах поетки, серед яких є й ейджистський.

Результати та їх обговорення. Структурно аналізований поетичний текст складається з чотирьох строф по шість рядків у кожній. За сюжетом вірша ліричні персонажі у віці пізньої зрілості дивляться балетну виставу в театральній залі. Уважне споглядання за артистами балету навіює глядачам роздуми про пережитий досвід, нинішній стан (пізня зрілість) та їх майбутнє.

Зміст віршованого тексту «Old Lovers at the Ballet» побудований на низці дихотомічних пар, які охоплюють такі образні опозиції як *літнє подружжя :: молоді танцюристи, темрява :: світло, минуле :: теперішнє, статика :: динаміка, тіло :: душа*. В їх окремішностях концентруються ознаки соціальних стереотипів. Розглянемо їх детальніше.

1. літнє подружжя :: молоді танцюристи

В межах твору автор конструє стереотипне зображення віку персонажів за допомогою прикметника *old – літній*, який є маркером похилого віку, тоді як образи артистів балету моделюються завдяки використанню прикметників *supple, ardent – гнучкий, запальний* у поєднанні із іменником *танцюрист*, що імплікують образ молодості в контексті аналізованого вірша.

2. темрява :: світло

Наступною дихотомічною парою є *темрява :: світло*. Літнє подружжя перебуває в темній залі театру – *In the dark theatre lovers sit / Watching the supple dancers; And in the dark old lovers feel dismay*, в той час, як балетна сцена, на якій виступають танцюристи, є *блискуче освітленою – brilliantly lit*. В процесі розгортання поетичного текстосвіту лексичні одиниці на позначення образу темряви використовуються авторкою чотири рази у в'язці з літніми персонажами вірша, що продовжує стереотипну асоціацію старості людини із сутінками 1) *In the dark theatre lovers sit / Watching the supple dancers weave / A fugue*; 2) *And in the dark old lovers feel dismay / Watching the ardent bodies leap and freeze*; 3) *And in the dark motionless as they stare, old lovers reach new wonders and new answers*; 4) *the [old lovers'] soul is a lithe and serene athlete / That deepens touch upon the darkening air*). За стереотипним баченням літні люди «сходять зі сцени» активного життя, стають непомітними в соціумі, прихованими, як у п'ятні. В межах цієї дихотомічної пари відбувається розшарування смислу: за образами, що є тавтологічними самі собі, проступає символічне значення, яке формується на основі концептуальних метафор AGE IS DARKNESS; YOUTH IS LIGHT.

3. минуле :: теперішнє

Дихотомія *минуле :: теперішнє* наскрізь пронизує аналізований поетичний текст. Вона є головно дотичною до літніх персонажів. Минуле й теперішнє літньої пари мають точки перетину, оскільки колишня молодість головної персонажів була також відзначена «гнучкістю», як і сьогодення артистів балету. Образ молодості, прожитої літньою парою, знаходить вияв у

конвергенції низки вербальних засобів: дейктичних маркерів минулого часу (прислівника у поєднанні із вищо-часовою формою минулого часу *the Past Simple Once they were light and bold in lissome play* та художнього порівняння *limber as willows that could bend with ease*). Одним із частотних геронтомаркерів у художньому дискурсі старіння є фрагменти «перегляду життя» персонажів, що сприяє формуванню їх фізичного, емоційного та інтелектуального благополуччя, за необхідності – ре-інтеграції особистості [14, с. 278]. У тексті сартонівської поезії споглядання за рухами артистів бентежить літніх осіб (*And in the dark old lovers feel dismay / Watching the ardent bodies leap and freeze*) та наводить їх на думку, що старість познушалася над ними (*age has changed them and has mocked*). Однак, попри протиставлення спостережимо і взаємодію минулого та теперішнього, що формує у фіналі поезії гармонійний перебіг старіння літніх дійових осіб (*light they burn, / The radiant powers of the Paraclete*).

4. статика :: динаміка

Бінарна опозиція *статика :: динаміка* представлена на різних мовних рівнях у поезії: окрім системи дійових осіб, що містить протиставлення гнучкості танцюристів статичному сидінню літніх глядачів, опозицію *статика :: динаміка* вбачаємо ще й у власне образах артистів – тоді як їх тіла «сплітають фугу» (ще одна потужна метафора, одразу пояснена поетесою як поєднання руху та музики), посмішки на молодих обличчях – «дисципліновані та зібрані», а отже, нерухомі. Варто відмітити цю опозицію як частину вистави – ліричні персонажі дивляться, як завзяті артисти балету стрибають та завмирають у русі. Якщо антиномія *статики :: динаміки* танцюристів відображена у подієвості поетичного твору, то протиставлення *спокою :: руху* літньої пари спостережимо у метафізичній площині: за С.Хеннберг, споглядання вистави вивільнює та підвищує духовне начало протагоністів із кволих соматичних оковів [9, с. 109].

5. тіло :: душа

В дихотомічній парі *тіло :: душа* тілесність акцентовано в перших двох строфах поезії, а образ душі домінує у двох останніх. Характерно, що для молоді Сартон конструє душу як «незграбну та несвідому» субстанцію. Для літніх закоханих душа постає «гнучким та спокійним атлетом», який поглиблює розуміння пізньої зрілості як етапу, що має свої беззаперечні й притаманні лише йому переваги. Іншим уособленням дихотомії *тіло :: душа* можна вважати протиставлення образів *атлета :: Святого Духа* в останній строфі поезії.

Розглянуті вище дихотомічні пари вочевидь представляють два антиномічні образні простори *старість :: молодість*, обриси яких марковані зазначеними вище лексичними одиницями. Під *образним простором* розуміємо фрагмент комплексної образної системи вірша, в якому злагоджено діють паралельні образи. З огляду на семантику лексичних одиниць, які маркують простори *старості :: молодості*, представник пізньої зрілості (головний персонаж вірша) осмислюється стереотипно носіями культури як малорухома, поникла духом людина, яка зійшла зі сцени активного життя і веде безраднісне існування на периферії соціуму. Таким є ейджистський стереотип.

В контексті цього вірша такий стереотипний образ модифікується шляхом застосування автором системи

різнорівневих художніх засобів, що охоплюють а) хіазм для композиційного моделювання віршу, б) прийоми образної гравітації, в) механізм концептуального бленду, а також г) низку антигравітаційних метафор.

Композиційним прийомом, що організує всю образність віршованого тексту, є хіазм. Його визначають як фігуру мислення, яка збалансовує два реверсивних твердження шляхом їх дзеркального зіставлення [1, с. 246]. В межах тексту «Old Lovers at the Ballet» хіазм набуває статусу композиційного прийому, який можна репрезентувати моделлю АВ::ВА. В переломленні до аналізованого тексту літерою А позначимо образний простір літньої пари, а літерою В образний простір танцюристів балету. В процесі творення поетичного текстосвіту авторка поперемінно перемикає увагу між зазначеними вище образними просторами, що створює два емотивні фокуси в першій частині вірша. Під «емотивним фокусом» розуміємо точку найвищого напруження у частині тексту, що має емотивно визначений характер. Так, для образного простору А (де в асоціативні зв'язки вступають такі різнорідні образи, як *темнота, статика, ностальгія, відчай*) емотивним фокусом постає образ пригніченого стану (депресії) літньої людини, що асоціативно єднає перелічені образи. В образному просторі В (де паралельними є образи *яскравого світла, динаміки, гнучкості, натхнення*) емотивним фокусом постає запальний образ натхненної радості.

Поперемінне переключення авторської яви між двома образними просторами передбачає проходження між ними межі або «порогу» в термінології Л.В. Карасьова, який він визначає як зону смислового коливання, місце згущення смислів [3, с. 26-28]. Така зона на вербальному рівні вірша маркована метафорою *fugue – fuga (Supple dancers weave / A fugue, motion and music melded)*; на рівні форми тексту її визначає модель хіазму ((В) *no dancer stumbles or may grieve; Their very smiles are disciplined and moulded* (А)→(А) *And in the dark old lovers feel dismay / (В) Watching the ardent bodies leap and freeze* (А)→(А) *Thinking how age has change them* [12]); і, нарешті, в змістовому плані тут простежуються смислові прирощення, фузії (fusions) протилежних смислів (*The soul [of the old person] is lithe and serene athlete*). Схематично переключення між образними просторами в композиційній структурі аналізованого вірша можна передати наступним чином:

АВ::ВА:: АВ::ВА::АВ::АА::ВС АСВВ АD

Схематична модель вірша демонструє, що переключення між образними просторами змушує центральні образи притягувати до себе риси образів із протилежних просторів. Іншими словами, тут має місце образна гравітація. Суть прийому образної гравітації полягає в притягненні й прирощенні комплексними центральними образами рис, деталей інших художніх образів, які є для них первісно не заданими в тексті або онтологічно нетиповими. В результаті образної гравітації певний комплексний образ твору набуває атипових для нього деталей або парадоксальних рис.

Образна гравітація уможливується у межах дихотомічної пари *тіло :: душа*, яку було описано вище.

На рівні мовлення образна гравітація маркується лексико-стилістичними засобами, які містять імплікативні асоціації із тим чи іншим антиномічним простором: 1) *No dancer stumbles or may grieve; Their smiles are*

disciplined and moulded; 2) *And in the dark old lovers feel dismay / Watching the ardent bodies leap and freeze*. Образ молодих танцюристів модифікується шляхом його тяжіння до образного простору літньої пари, оскільки статика, або застиглість є визначальною рисою образного простору старості. Образ літньої пари модифікується шляхом його тяжіння до образного простору минулого (власної молодості, навіяної побаченою виставою, у схемі він позначений літерою С) і теперішнього часу – образного простору молодості, які у вірші є синонімічними (тобто С=В).

Образ літніх людей, які перебувають у статистиці, шляхом протиставлення образу молодих артистів балету (насамперед, йдеться про протиставлення внутрішніх світів представників двох поколінь), організується завдяки антигравітації, в той час як образ молодих людей, навпаки, завдяки гравітації.

Поріг як місце смислового коливання актуалізується в тексті до золотого перетину (середина вірша – кінця другої строфи), а на його межі утворюється емерджентний простір D, який поєднує риси обох антиномічних образних просторів, творячи новий смисл: мудрості як Святого Духу. Методика аналізу концептуального бленду, запропонована Ж. Фоконьє [7, с. 41] дозволяє виявити механізм створення ідіотипного образу. За цією методикою задані у вірші протилежні образні простори зрощують свої ознаки для утворення новотипного образу:

- Generic space: люди, фізичні можливості, духовний світ, місце перебування;

- Input Space I: літні закохані, німічні, духовно досконалі, темна зала;

- Input Space II: танцюристи, фізично досконалі, духовно скуті; яскрава сцена;

- Emergent space: душа літньої людини – досконалий акробат, Святий Дух.

Такий бленд виникає завдяки процесам *злиття* образів духовної і фізичної досконалості ліричних персонажів; *доповнення*, завдяки якому породжується всесильний натхненний образ, який за своїми якісними ознаками співвідноситься зі Святим Духом; та їх *доопрацювання*: життєвий досвід допомагає літній парі долати силу тяжіння у фізичному сенсі й сягати небачених висот у розумінні життєвих істин, а їхня душа стає вправним сильним атлетом, який не просто випромінює енергію, а світло Святого Духу.

У творенні комплексного кумулятивного образу літньої людини значну роль відіграють і *антигравітаційні метафори*. Такі метафори є виявом аналогового мислення автора. Їх суть полягає в тому, що царина джерела (Source Domain) у них представлена образом, що долає силу тяжіння. У випадку аналізованого тексту царину джерела художнього образу представляє дієслово на позначення стрімкого руху вгору: *Imagination springs the trap of youth; in the mind they leap to catch the truth*. Таким чином, образ літньої пари стає кумулятивним (термін Кухаренко В.А. [5]), прирощуючи до себе риси простору *молодості* шляхом зіставлення теперішнього й минулого часових планів. Антигравітаційна метафора уможливує образне вивільнення душі літнього персонажа із психологічних оковів і провести аналогію із образом Святого Духу, який поєднує мудрість і весільність.

Артисти балету є фоновими образами. У них, навпаки, семантична гравітація притягує певні риси незграб-

ності, що пояснюється незрілістю їхнього внутрішнього світу, відсутністю головного знання, істини. Тож онтологічний простір *молодості* набуває рис символічного.

Висновки. Поезія є цариною, у якій знешкоджуються ментальні штампи. Ейджизм, як один із таких у поетичному тексті може модифікуватися завдяки низці текстових прийомів і залучених у формуванні поетичного текстосвіту лінгвокогнітивних операцій. Серед текстових прийомів, що ремоделюють ейджизм є прийом образної гравітації. Його актуалізація підпорядковується низці умов: 1) віршований текст повинен

вміщувати антиномічні простори; 2) між антиномічними просторами повинно відбуватися поперединне переключення авторської уваги; 3) поетичний текстосвіт повинен містити необхідні умови для образної проєкції. Завдяки прийому образної гравітації, лінгвокогнітивному механізму бленду та низці антигравітаційних метафор у вірші «Old Lovers at the Ballet» твориться складний образ, що в єднє покоління і який вивільняє силу духу людини із земних пут. При цьому ейджистська образність занепаду ліричних суб'єктів реструктується на ідіотипний образ навченості, сили та розвитку літньої пари у поетичному творі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнольд И.В. Стилистика. Современный английский язык. – [6-е изд.]. – М.: Флинта: Наука, 2004. – 384 с.
2. Белехова Л.И. Глосарій із когнітивної поетики: [науково-методичний посібник]. – Херсон: Айлант, 2002. – 386 с.
3. Карасев Л.В. Флейта Гамлета: Очерк онтологической поэтики. – М.: Знак, 2009. – 208 с.
4. Крайніков Е.В. Геронтологія: словник-довідник / Едуард Крайніков. – К.: Паливода О.В., 2010. – 352 с.
5. Кухаренко В.А. Кумулятивный образ в системе художественного текста / В.А. Кухаренко // Слово й текст у просторі культури: тези доповідей Міжнародної конференції, присвяченої 80-річчю з дня народження проф. О.Н. Мороховського / КНЛУ, Київ, 26-27 листопада 2010 р. – К.: Ленвіт, 2010. – С. 18–19.
6. Старикова М.М. Стереотипы старости и старения / Мария Старикова. Социология и социальная работа: Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. – Серия Социальные науки, № 2 (22). – 2011, С. 43–50.
7. Fauconnier G. The Way We Think. Conceptual blending and the mind's hidden complexities / G. Fauconnier, M. Turner. – N.Y.: Basic Books, 2002. – 440 p.
8. Izydor M. If Mozart Met Hart Crane. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hellopoetry.com/words/618764/ageism/poems/>.
9. Henneberg S.B. Of Creative Crones and Poetry: Developing Age Studies Through Literature / NWSA Journal. – 2006. –
10. Hepworth M. Stories of Ageing. – Buckingham: Open UP, 2000. – 143 p.
11. King J. Discourses of Ageing in Fiction and Feminism: The Invisible Woman / Jeannette King. – N. Y. : Palgrave Macmillan, 2013. – 221 p.
12. Sarton M. Old Lovers at the Ballet / May Sarton. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medusaskitchen.blogspot.com/2008/09/powers-of-paraclete.html>.
13. Saum K. May Sarton, The Art of Poetry No. 32 / Karen Saum. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.theparisreview.org/interviews/3040/may-sarton-the-art-of-poetry-no-32-may-sarton>.
14. Smith C.H. Old-Age Freedom in Josephine Miles's Late Poems, 1974-79 / Carolyn H. Smith // Aging and Gender in Literature: Studies in Creativity. – Charlottesville: the UP of Virginia, 1993. – P. 271-295.
15. Waxman B. F. From the Hearth to the Open Road: A Feminist Study of Aging in Contemporary Literature / Barbara F. Waxman. – N. Y.: Greenwood Press, 1990. – 205 p.
16. Wyatt-Brown A.M. Another model of the aging writer: Sarton's politics of old age / Anne M. Wyatt-Brown // Aging and Gender in Literature: Studies in Creativity. – Charlottesville: the UP of Virginia, 1993. – P. 49-60.

REFERENCES

1. Arnol'd I.V. Stylistics. Modern English. – [6-е изд.]. – М.: Флинта: Наука, 2004. – 384 с.
2. Bieliikhova L.I. The glossary from the cognitive poetics: [manual]. – Kherson: Ailant, 2002. – 386 s.
3. Karasev L.V. Hamlet's flute: an outline of the ontological poetics. – М.: Знак, 2009. – 208 s.
4. Krainikov E.V. Gerontology: glossary and directory / Eduard Krainikov. – К.: Palyvoda O.V., 2010. – 352 s.
5. Kuharenko V.A. Cumulative image in the framework of the fictional text / V.A. Kuharenko // Slovo j tekst u prostori kul'turi: тези dopovidej Mizhnarodnoi konferencii, prisvjachenoj 80-richchju z dnja narodzhennja prof. O.N. Morohov'skogo / KNLU, Kiiv, 26-27 listopada 2010 r. – К.: Lenvit, 2010. – S. 18–19.
6. Starikova M.M. Stereotypes of the old age and ageing / Marija Starikova. Sociologija i social'naja rabota: Vestnik Nizhegorodskogo universiteta im. N.I. Lobachevskogo. – Serija Social'nye nauki, # 2 (22). – 2011, S. 43–50.

Imagery's gravity in the textual modification/s of ageism: linguistic and cognitive perspectives (a case study of May Sarton's poem "Old Lovers at the Ballet")

I. A. Red'ka, A. V. Gaidash

Abstract. The article tackles linguistic and cognitive means of restructuring of ageist imagery in the poem. The authors of the article study the textual strategies of imagery gravity within the ageist stereotypes. The analysis demonstrates that the modifications of the stereotypical constructs are built via the complex of mental operations – anti-gravity metaphors and conceptual blend. The findings of the article detect diverse stylistic devices of imagery's gravity in the poetic modifications of ageism.

Keywords: ageism, gravity of imagery, anti-gravity metaphor, conceptual blend, stylistic device.

Образная гравитация в текстовой модификации эйджизма: лингвокогнитивный аспект (на материале стихотворения Мэй Сартон «Old Lovers at the Ballet»)

И. А. Редька, А. В. Гайдаш

Аннотация. Статья посвящена изучению текстовых приемов и лингвокогнитивных механизмов реструктуризации эйджизма в поэтическом тексте. Установлено, что в стихотворении такой стереотипный конструкт модифицируется благодаря комплексу ментальных операций (антигравитационных метафор и концептуального бленда), и текстового приёма образной гравитации, которые на вербальном уровне маркируются разнородными стилистическими средствами.

Ключевые слова: эйджизм, образная гравитация, антигравитационная метафора, концептуальный бленд, стилистическое средство.